

kazatelem Šebestiánem Pfauserem, jenž se blížil luterství. V něm vzbudil o Jednotu zájem, u Maxmiliána však úspěchu nedosáhl pro jeho napjatý poměr k otci. Nebylo naděje, že by mohl v brzké době něco učinit pro Bratry nebo zejména pro uvězněného Augustu.

Zatím se chýlil ke konci pozemský život pana Arnošta Krajíře. Jako před třinácti lety zbožně zemřel jeho otec Kunrát v přítomnosti B. Jana Pousteníka, tak nyní Arnošt uzavřel svou pouť za služby B. Martina Abdona, jsa až do konce pln péče o Jednotu. Blahoslavova návratu z Vídně se již nedočkal. Z jeho čtyř synů a šesti dcer, kteří ho přežili, Bratří již tolik radosti jako z děda a z otce neměli. *Mladí Krajířové* měli vzápětí prokázat svou vyznavačskou statečnost, když je krátce po otcově smrti povolali do Prahy zemští úředníci s tím, že jejich panství v Boleslavi je ohroženo, nepodřídí-li se královým protibratrským mandátům, jmenovitě nezavrou-li sbor. Dali se uhrozit a prohlásili, že se podvolují — a páni jim s výsměchem pověděli, že král ovšem rád o jejich poslušnosti uslyší, že však přímého rozkazu proti nim nevydal.

Bylo to v době, kdy byli ve vězení „pikarti“, dopadení v Praze při službách Božích konaných v domě jednoho z nich. Hrozil jim těžký trest. Arcikníže však obdržel od otce pokyn, aby s jejich potrestáním nespěchal, poněvadž by mu příkrý postup ztížil situaci v Německu za jednání o náboženský mír. Tím méně byla v té chvíli ohrožena Boleslav. Vylákané slovo však mladé Krajíře vázalo. Jedenáct dní po smrti pana Arnošta byl sbor jím postavený *zavřen* a Bratřím dovolena jen domácí shromáždění.

Boleslavský sbor tehdy spravoval B. Jan Černý. Mezi jeho pomocníky byl B. Jan Blahoslav, jenž popsal historii tohoto „hrozného zahřmění“, přijatého od Bratří opět jako trest Boží za nedbalost ve slyšení i poslouchání Božího slova. Všichni kněží musili nyní uprchnout před zatýkácími rozkazy arciknížete. Kryli se v okolí. Bratří byli zastrašeni. Páni Krajířové dali se na ústup i vnitřně. Blahoslav, jenž je byl provázel do Prahy k jednání na královském hradě, aby jim byl — marně — ku

pomoci pohotovou radou, káral nyní listem jednoho z nich, že se chce příliš líbit světu. Vytýkal mu přitom, že přestupuje Boží přikázání častým klením. Však prý se již praví o pánech, že na své předky zapomněli.

Bratr Černý svěřil ve své nepřítomnosti tím větší míru péče o sbor Bratřím soudcům. Obrátil se k nim delším listem, aby je povzbudil ke zvýšené, byť opatrně konané péči o všechny údy a dal jim návod ke konání domácích pobožností. Ze svého úkrytu jim zamýšlel dávat čas od času bližší pokyny ve formě rejstříčků vhodné četby Písma a příslušných písní. Ale brzy se odebral do Prus. Již s cesty se obrátil na všechny boleslavské Bratry „Napomenutím všech věrných“, aby je povzbudil k věrnému setrvání v Jednotě. Celý spisek je naplněn vroucím ujištěním, jak velikým darem jest členství v Jednotě. Duchovního bohatství, kterého tu jsou účastni, nemůže jim zdaleka poskytnout [služba kněží podobojí. Sám na svém příkladě rozvádí B. Černý, co pro něj osobně znamená členství v Jednotě i kněžství v ní. Svěžím slohem spisku osvědčuje, že nebyl nadarmo pokládán za jednoho z nejlepších bratrských kazatelů.

I v dalších letech vykazují dějiny bratrských sborů v Čechách chvíle *zkoušek i úlev*. Hned r. 1556 dolehlo na „pikarty“ zatčení minulého roku v Praze a stále ještě vězněné těžké nebezpečí, že budou prodáni na galeje. Byli však na cestě propuštění na slib, že se nadále nezúčastní postranních shromáždění. A téhož roku zavřen bratrský sbor v Novém Městě nad Metují, kam se po založení města r. 1501 přestěhovali Bratří ze sousedního Krčína. Pánem města byl Wolfgang ze Stubenberka, štyrský luterán. Bratří však před královským mandátem neuchránil. Vůbec se situace Bratří ve východních Čechách opět citelně ztížila. Již r. 1554 byli v Javornici u Rychnova přepadeni a na čas uvězněni Bratří, když jim konal jáhen Matouš bohoslužby, ušli však brzy dalším nesnázím. A r. 1557 byl zaražen rozkvět sborů v tomto okrsku slabostí Bratří v Solnici, když se dali přimět k závazku, že svého správce B. Holého předvedou před pána [Jaroslava z Pernštejna]. Holý se stačil ukrýt, ale protože dané slovo platilo, nemohl déle Solnickým sloužit. Našel brzy útočiště